

Brüsszel, 2014.6.12.
COM(2014) 360 final

ANNEXES 1 to 2

MELLÉKLETEK

a következőhöz

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt Grúzia közötti partnerségi és együttműködési megállapodással létrehozott Együttműködési Tanácsban az EU-Grúzia társulási menetrend végrehajtására vonatkozó ajánlás elfogadásával kapcsolatosan képviselendő uniós álláspontról

MELLÉKLETEK

a következőhöz

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt Grúzia közötti partnerségi és együttműködési megállapodással létrehozott Együttműködési Tanácsban az EU-Grúzia társulási menetrend végrehajtására vonatkozó ajánlás elfogadásával kapcsolatosan képviselendő uniós álláspontról

1. MELLÉKLET

Tervezet

AJÁNLÁS

az EU–Grúzia társulási menetrend végrehajtásáról

AZ EU-GRÚZIA EGYÜTTMŰKÖDÉSI BIZOTTSÁG,

tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről Grúzia közötti partnerséget létrehozó EU-Grúzia partnerségi és együttműködési megállapodásra (a továbbiakban: a megállapodás) és különösen annak 81. cikkére,

mivel:

- (1) A megállapodás 81. cikke értelmében létrejön az Együttműködési Tanács, amely felügyeli a megállapodás végrehajtását. Az Együttműködési Tanács a két fél egyetértésével ajánlásokat tehet.
- (2) A megállapodásban részes felek megállapodtak a társulási menetrend szövegében, amelynek célja a jövőbeni társulási megállapodás előkészítése, illetve végrehajtásának megkönnyítése, egy gyakorlati keret megteremtése révén a politikai társulás és gazdasági integráció legfontosabb célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.
- (3) A társulási menetrend kettős célt szolgál: meghatározza az arra irányuló konkrét lépéseket, hogy a felek eleget tegyenek a társulási megállapodás szerinti kötelezettségeiknek, valamint tágabb keretet biztosít az Unió és Grúzia kapcsolatainak megerősítéséhez, a jelentősebb mértékű gazdasági integráció és a mélyrehatóbb politikai együttműködés érdekében, összhangban a társulási megállapodás átfogó célkitűzéseivel,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ AJÁNLÁST:

Egyetlen cikk

Az Együttműködési Tanács azt ajánlja, hogy a felek hajtsák végre a mellékletbe foglalt társulási menetrendet, amennyiben a végrehajtás célja az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről Grúzia közötti társulást létrehozó, a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozására is kiterjedő EU-Grúzia társulási megállapodás céljainak megvalósítása.

Kelt,

az Együttműködési Tanács részéről

az elnök

2. MELLÉKLET

MELLÉKLET **Társulási menetrend** **Az Európai Unió és Grúzia között**

Az Európai Unió és Grúzia (a továbbiakban: a felek) elismerik, hogy kapcsolataik a keleti partnerség kezdeményezés létrejötte óta jelentősen és kedvezően megváltoztak. A felek 2010-ben megkezdték a társulási megállapodás megkötésére irányuló, valamint 2012-ben a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről szóló tárgyalásokat. Utóbbi szerves részét képezné a megállapodásnak. Emellett kidolgozták és elindították a vízumliberalizációs cselekvési tervet, amelynek sikeres végrehajtása alapvető elemként támasztja alá a Grúziának az Európai Unióhoz történő politikai társulását, és a szervezetbe való gazdasági integrációját, nevezetesen a mobilitás és az emberek közti kapcsolatok lényeges erősítését.

A társulási megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokat 2013. július 22-én zárták le és a megállapodást 2013. november 29-én parafálták. Eltart majd egy ideig, mielőtt a teljes megállapodás hatályba léphet. A megállapodás hatálybalépéséig intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a felek annak minden előnyét élvezhessék; az említett intézkedések közül az első a megállapodás részleges ideiglenes alkalmazása. A társulási menetrend célja a társulási megállapodás végrehajtásának előkészítése és megkönnyítése azáltal, hogy olyan gyakorlati keretet hoz létre, amelynek révén megvalósíthatók a politikai társulás és a gazdasági integráció kiemelt célkitűzései, továbbá a menetrend az EU és Grúzia közötti európai szomszédságpolitikai cselekvési terv helyébe lép.

A társulási menetrend a társulási megállapodás szerkezete alapján meghatározza a 2014–2016-os időszak során elvégzendő közös munka prioritásainak listáját.

Az, hogy a társulási menetrend kisszámú prioritásra összpontosít, nem érinti a partnerségi és együttműködési megállapodás vagy egyéb megállapodások, illetve a keleti partnerség multilaterális irányvonala alapján jelenleg folyó párbeszéd terjedelmét, vagy az arra szóló felhatalmazást, és a menetrend nincs hatással a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás alapján tett kötelezettségvállalások azt követő végrehajtására, hogy a megállapodás hatályba lépett vagy ideiglenes alkalmazásra került.

1. A társulási menetrend végrehajtására vonatkozó elvek, eszközök és források

A következő közös elvek kísérik a társulási menetrend végrehajtását:

- A társulási menetrend részeként vállalt fellépéseket a politikai társulás és a gazdasági integráció átfogó célkitűzéseinek szellemében kell végrehajtani;
- A társulási menetrend prioritásai az EU és Grúzia felelősségét tükrözik az iránt, hogy társulási megállapodásuk hatálybalépését követően maradéktalanul végrehajtják annak rendelkezéseit;
- A társulási menetrendet az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az inkluzivitás elveinek maradéktalan tiszteletben tartásával kell végrehajtani;
- A társulási menetrendben mindkét fél kötelezettséget vállal a végrehajtás iránt;
- A társulási menetrend célja kézzel fogható és meghatározott eredmények elérése a gyakorlati intézkedések fokozatos végrehajtása révén;
- A felek elismerik annak fontosságát, hogy megfelelő és elegendő politikai, technikai és pénzügyi eszközzel támogassák az egyeztetett prioritásokat, valamint
- A társulási menetrend végrehajtásáról éves jelentést, ellenőrzést és értékelést készítenek. A megtett előrelépést felülvizsgálják, többek között a partnerségi és együttműködési megállapodás vagy egyéb releváns megállapodások keretében

fennálló struktúrákban.

Az Európai Unió támogatja Grúziát a társulási menetrendben meghatározott célkitűzések és prioritások végrehajtásában. Ennek érdekében felhasznál valamennyi rendelkezésre álló uniós támogatási forrást, szakértelmet és tanácsadást biztosít; elősegíti a bevált gyakorlatok, a know-how és az információk megosztását; valamint támogatja a kapacitásépítést és az intézmények erősítését. Az Unió továbbá ösztönözni fogja a Grúzia más partnereitől származó támogatásokat és törekedni fog azok összehangolására. A vonatkozó uniós pénzügyi eszközök is rendelkezésre állnak majd, hogy segítsék a társulási menetrend végrehajtását. Ennek ellenére, ez utóbbi nem jelent magában pénzügyi programozási dokumentumot és nem mentesíti a feleket a szükséges pénzügyi programozás vagy meghatározások elvégzése alól.

Az Unió a Grúziának történő segítségnyújtás átfogó prioritásainak keretében nyújt támogatást, amint azt az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) egységes támogatási keretében, valamint az ENI keretében a több országgal kapcsolatos programozásban is kiemelték. Mindezt a Grúzia rendelkezésre álló átfogó finanszírozás részeként és az uniós külső támogatásra vonatkozó végrehajtási szabályokkal és eljárásokkal teljes összhangban fogják megtenni.

A társulási menetrend elfogadásának időpontjától alkalmazandó, három évig tartó kezdeti időszakban, amely közös megegyezéssel meghosszabbítható. Elfogadása után a társulási menetrend az európai szomszédságpolitikai cselekvési terv helyébe lép, Grúzia európai szomszédságpolitikai kereten belüli előrehaladásának figyelemmel kísérésére szolgáló módszerként. A civil társadalmat is ösztönzik, hogy ellenőrzési tevékenységeit a társulási menetrendre összpontosítsa.

Szükség esetén az Európai Unió és Grúzia Együttműködési Tanácsának (Társulási Tanács) megállapodása bármikor módosíthatja vagy aktualizálhatja a társulási menetrendet, különösen a társulási megállapodás hatálybalépését követően.

2. A társulási menetrend prioritásai

2.1 Politikai párbeszéd és reform

A végrehajtandó reformokra irányuló társulási menetrend keretében zajló politikai párbeszéd és együttműködés célja a demokratikus elvek, a jogállamiság, a jó kormányzás, az emberi jogok és alapvető szabadságok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – az alapvető ENSZ- és Európa Tanács-egyezmények és ezek kapcsolódó jegyzőkönyvei szerinti tiszteletben tartásának megerősítése, valamint a belpolitikai reformok megszilárdításához való hozzájárulás, különösen az uniós vívmányokhoz történő közelítés révén. Az EU alkotmány- és jogi reformmal, valamint emberi jogokkal foglalkozó grúziai különleges tanácsadója, Thomas Hammarberg „Grúzia átalakulóban” címmel 2013 szeptemberében készített jelentését¹, valamint különösen az abban foglalt ajánlásokat figyelembe kellene venni a politikai párbeszéd és reform alábbi kérdéseinek végrehajtásakor².

A párbeszéd és az együttműködés a következő területekre terjed ki:

- i. A demokrácia, a jogállam és az emberi jogok tiszteletben tartását szavatoló intézmények stabilitásának, függetlenségének és hatékonyságának megerősítése, különösen a következők révén:

¹ Grúzia átalakulóban – Jelentés az emberi jogi dimenziókról: háttér, a megtett lépések és a továbbra is fennálló kihívások. Thomas Hammarberg, az EU alkotmány- és jogi reformmal, valamint emberi jogokkal foglalkozó grúziai különleges tanácsadójának értékelése és ajánlásai, 2013. szeptember.

² Az ajánlások közül néhány már szerepel a társulási menetrendben.

- A választások demokratikus lebonyolításának biztosítása, azáltal, hogy orvosolják a szabad és tisztességes választásokkal foglalkozó intézményközi munkacsoport (IATF), valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) / Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) által a jogszabályi keretben és a választási adminisztrációban feltárt hiányosságokat, többek között a 2014-es helyi választásokra tekintettel;
 - Annak biztosítása, hogy az alkotmányos módosításokat, amennyiben tervezik, átfogó konzultációk előzik meg belföldön és az Európa Tanács Velencei Bizottságával, annak biztosítása érdekében, hogy azok kiállják az idő próbáját;
 - Az alkotmány rugalmassága és stabilitása közötti egyensúly javítása, valamint a parlament költségvetési hatásköreinek megerősítése a Velencei Bizottság 737/2013. sz. véleményével összhangban;
 - A miniszterelnök és az elnök szerepe tiszteletben tartásának biztosítása az alkotmány értelmében;
 - A fékek és ellensúlyok megfelelő rendszerének biztosítása a politikai rendszerben, mivel Grúziában most van folyamatban a félig elnöki rendszerről a parlamentáris rendszer felé történő átállás. A parlament szerepének és az igazságszolgáltatás függetlenségének további erősítése;
 - A decentralizációs stratégia további végrehajtása, összhangban az Európa Tanács Helyi Önkormányzatok Európai Chartájával (Európa tanácsi szerződések sorozat (CETS), 122. szám).
- ii. Az igazságszolgáltatás további reformja, különösen a bármely politikai és egyéb jogosulatlan beavatkozástól függetlenül eljárni hivatott bírói kar, ügyészség és bűnüldöző hatóságok függetlenségének, hatékonyságának, pártatlanságának és professzionalizmusának biztosítása érdekében; a korrupció elleni küzdelem folytatása és intenzitásának növelése:

Igazságszolgáltatás

- Az igazságügyi reformstratégia és cselekvési terv kidolgozása egyértelmű követelményekkel és prioritásokkal, többek között a bírókra vonatkozó kinevezési és képzési politikával és elégséges forrásokkal a megfelelő bírói kompetenciák biztosítása érdekében;
- A reformra vonatkozó további lépések megtétele, különösen a bírói kar, Grúzia büntető törvénykönyve és a büntetőeljárás törvénye tekintetében, beleértve az esélyegyenlőséget a büntetőeljárásokban, átfogó felülvizsgálat elvégzése és jogalkotási javaslatok benyújtása a következőkre vonatkozóan:
 - a bírói kar függetlenségének, hatékonyságának, pártatlanságának és professzionalizmusának megerősítése;
 - a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása;
 - független és hatékony vizsgálat biztosítása;
 - a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatás reformja a gyermekek jogainak védelme érdekében;
 - a vádalku rendszerének az EU és az Európa Tanács emberi jogok európai egyezménye (EEJE) gyakorlatainak és normáinak teljes mértékben való megfeleltetése;

- a bűncselekmények sértettjeinek jogállása és jogai a büntetőeljárásokban;
- a büntetőbíróság tárgyalásainak reformja.
- Az ügyészség reformjának végrehajtása a 2008. évi törvény 2013. évi módosítását követően. Különösen az ügyészségre vonatkozó megfelelő alkotmányos rend meghatározása hatékony felügyelettel – az ügyészség iránti közbizalom javítása és a valóban professzionális, politikai pártoktól vagy egyéb indokolatlan befolyástól független ügyészség létrehozása érdekében (többek között megfelelő képzéssel);
- Annak biztosítása, hogy a büntetőeljárásokat átlátható és pártatlan módon hajtják végre, amely a politikai indíttatású szelektív igazságszolgáltatás elkerülése érdekében politikai indíttatástól mentes;
- A büntető igazságszolgáltatásban a rehabilitáció és a társadalomba való visszailleszkedés további végrehajtása; a szabadságelvonással nem járó intézkedéseket tartalmazó szankciók alkalmazásának, a szabadságot korlátozó végzések, a próbaidő fokozott alkalmazásának, a korai feltételes szabadságra bocsátás, a megelőzés és mediáció támogatása;
- Az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítása a megfelelően finanszírozott és szakmailag alkalmas, független jogsegélyszolgálat révén;
- A bűnüldöző hatóságok elszámoltathatóságának és demokratikus felügyeletének megerősítése. A rendőrség és az ügyészek elleni panaszok esetén a hiteles reagálás érdekében professzionális és hatékony mechanizmusra lesz szükség. Teljes mértékben független és hatékony panasztételi mechanizmus létrehozásának megfontolása az ilyen esetek kivizsgálása érdekében. A bűnüldöző szerv tagjai számára átfogó professzionális képzés biztosítása az etikai normákról és az emberi jogokról;
- A vitarendezés alternatív eszközeinek fejlesztése (mediáció, választottbíró); a bírósági eljárás nélküli fogva tartásra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata a tisztességes eljárásra vonatkozó normákkal összhangban.

Korrupció elleni küzdelem, közigazgatási reform és közszolgáltatás

- A korrupció elleni küzdelemről szóló nemzetközi együttműködésben való részvétel, valamint az olyan vonatkozó nemzetközi jogi eszközök hatékony végrehajtásának biztosítása, mint az ENSZ Korrupció elleni Egyezménye;
 - Megfelelő intézkedések megtétele a társadalom minden szintjén a korrupció megelőzése, feltárása és kezelése érdekében, különös tekintettel a magas szintű korrupciós ügyekre;
 - Az igazgatási reform folytatása különös hangsúllyal a közigazgatásra és az elszámoltatható, hatékony, eredményes, átlátható és professzionális közszolgálat kiépítésére; valamint a helyi önkormányzat megerősítése az európai normákkal összhangban;
- iii. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának biztosítása az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmére vonatkozó átfogó együttműködés révén, beleértve a Thomas Hammarberg „Grúzia átalakulóban” című jelentése által is kiemelteteket. Ez az együttműködés különösen a következőket foglalja magában:
- Átfogó emberi jogi nemzeti stratégia és cselekvési terv elfogadása; a stratégiában és a cselekvési tervben az ENSZ szervei, az EBESZ Demokratikus Intézmények és

Emberi Jogok Hivatala (ODIHR), az Európa Tanács/a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság és nemzetközi emberi jogi szervezetek ajánlásainak aktív megvalósítása, különösen a megkülönböztetésmentes szakpolitikák végrehajtása, a kisebbségek és a magánélet védelme, valamint a vallásszabadság biztosítása tekintetében;

- Átfogó megkülönböztetésmentes törvény elfogadása az ENSZ és az Európa Tanács ellenőrző szerveinek javaslata alapján a megkülönböztetés elleni hatékony védelem biztosítása érdekében;
- Az ENSZ és az Európa Tanács vonatkozó okmányainak aláírása, megerősítése és nemzeti jogba való átültetése a megkülönböztetés elleni küzdelem terén, figyelemmel a hontalanságról szóló ENSZ-egyezményre és az Európa Tanácsnak a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájára vonatkozó fennálló ajánlásaira;
- Megfelelő válasz az Európa Tanács illetékes szerveinek a Grúziának a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménynek való megfeleléséről szóló következtetéseire és ajánlásaira;
- A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény hatékony végrehajtásának biztosítása;
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek hatékony végrehajtásának biztosítása;
- Hatékony pert megelőző és peren kívüli mechanizmusok fenntartása, többek között a vitarendezés és az emberi jogok védelme területén;
- Az emberi jogok és a megkülönböztetésmentesség megismertetése és népszerűsítése az igazságszolgáltatáson, a bünyildözésen és a közigazgatáson belül;
- A média pluralizmusának, átláthatóságának és függetlenségének további erősítése az Európa Tanács ajánlásaival összhangban;
- Az Állampolgári Jogvédő Hivatal ajánlásainak figyelembevétele a döntéshozatal során, valamint az Állampolgári Jogvédő Hivatal megerősítése és számára megfelelő források biztosítása;
- A megkülönböztetést tiltó jogszabályokban előírt intézményi mechanizmusok hatékony működésének támogatása; az emberi jogi stratégia és cselekvési terv végrehajtásával kapcsolatos emberi jogi kérdésekkel és jogi kérdésekkel foglalkozó parlamenti bizottságok ellenőrző kapacitásainak létrehozása;
- A civil társadalmi szervezetek és különösen a képviseleti szociális partnerek (szakszervezetek és munkáltatói szervezetek) támogatása, mint szolgáltatók és felügyeltek az EU–Grúzia társulási megállapodás által kiemelt területeken, beleértve a munkajogot, a magánélethez való jogot, a kisebbségi jogokat és egyéb kiszolgáltatott csoportok jogait, valamint a médiaszabadságot.

Rossz bánásmód és kínzás

- A nemzeti stratégia és cselekvési terv aktualizálása a rossz bánásmód és kínzás elleni küzdelem, valamint az azok végrehajtására irányuló erőfeszítések fokozása a büntetlenség elleni küzdelem érdekében;

- A büntetés-végrehajtási rendszerben, rendőrségen, hadseregben és egyéb zárt létesítményekben a kínzás és a rossz bánásmód alkalmazására vonatkozó bármely állítás alapos, átlátható és független kivizsgálásának biztosítása;
- A strukturális reformok végrehajtása és a nemzeti megelőző mechanizmus támogatása az Állampolgári Jogvédő Hivatal keretében a jövőbeni visszaélések megelőzése, valamint a nemzeti megelőző mechanizmus zárt létesítmények ellenőrzésére vonatkozó teljes mértékű hozzáféréseinek biztosítása érdekében, beleértve a nem állami intézményeket is;
- A büntetés-végrehajtási rendszer, a rendőrség, a hadsereg és egyéb zárt létesítmények hatékony belső és külső ellenőrzésének további megerősítése a bántalmazások és a rossz bánásmód korai felismerésére és megelőzésére vonatkozóan;
- További erőfeszítések a büntetés-végrehajtási intézetekben nyújtandó egészségügyi ellátás rendszerének és a fogvatartottak egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek javítása érdekében; Kapacitásteremtés és zárt intézményekben vagy azoknak dolgozó egészségügyi alkalmazottak számára annak lehetővé tétele, hogy feljelentést tehessenek rossz bánásmódra utaló esetekről.

Szakszervezeti jogok és az alapvető munkaiügyi normák

- A Parlament által 2013. júniusban elfogadott új Munka Törvénykönyvének végrehajtása a Nemzetközi Munkaiügyi Szervezet (ILO) normáival összhangban.
- Az új Munka Törvénykönyvének megerősítése új intézményekkel és eljárásokkal a viták rendezésére és a tárgyalási kultúra kialakítására vonatkozóan (mediációs központ). Hangsúly fektetése a munkahelyi biztonság javítására is, valamint mechanizmus és intézmény létrehozása a munkafeltételek ellenőrzésére vonatkozó megfelelő kapacitásokkal az új törvény és az ILO normáinak szellemében;
- Hatékony szociális párbeszéd megteremtése, többek között a háromoldalú bizottság rendszeres összehívásával;
- A Nemzetközi Munkaiügyi Szervezettel folytatott további és fokozott párbeszéd és partnerség.

Egyenlő bánásmód

- A nemek közötti egyenlőség erősítése és a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a társadalmi, politikai és gazdasági életben;
- Az európai normákkal való harmonizáció biztosítása az egészségügyi és biztonsági szabályok, a szülési szabadságra vonatkozó szabályok, valamint a szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolására vonatkozó szabályok tekintetében.
- A családon belüli erőszak elleni jogszabályok végrehajtásának megerősítése, beleértve a figyelemfelkeltést mind a lakosság, mind egyes szakmai csoportok, mint például a rendőrség körében, valamint különösen a vidéki és a kisebbségek által lakott területeken. A jogsértések áldozatai hozzáféréseinek javítása a tanácsadói szolgáltatásokhoz és menedékekhez.

A gyermekek jogai

- A gyermekeket sújtó szegénység kezelése és egyértelműen nagyobb prioritás biztosítása a kiszolgáltatott gyermekek helyzetének; A fiatalkorúakra vonatkozó

igazságszolgáltatás reformjának folytatása (lásd még fentebb az Igazságszolgáltatás szakaszt);

- A fiatakorúakra vonatkozó igazságszolgáltatás reformjának folytatása (lásd még fentebb az *Igazságszolgáltatás* szakaszt)
- A nemzeti emberi jogi stratégiának és cselekvési tervnek kiemelten kell tartalmaznia a gyermekek jogait;
- Megfelelő források biztosítása és a kirendelt védő szerepének megerősítése, hogy ellássa az ombudsman gyermekekre vonatkozó további feladatait és ellenőrizze a helyzetet az érintett intézményekben;
- Összpontosítás azon intézkedésekre, amelyek a gyermekeknek az erőszak bármely formája elleni védelmére irányulnak.

2.2 Kül- és biztonságpolitika

A párbeszéd és együttműködés célja a fokozatos konvergencia a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) területén, beleértve a közös biztonság- és védelempolitikát (KBVP) és különösen olyan kérdéseket érint, mint a biztonsági, konfliktusmegelőzési és válságkezelési kérdések, a regionális stabilitás, a leszerelés, a nonprolifерáció, a fegyverzet-ellenőrzés és a fegyverexport-ellenőrzés. Az e területen zajló együttműködés közös értékeken és kölcsönös érdekeken alapul és célja, hogy fokozza a politikai konvergenciát és hatékonyságot, a kétoldalú, nemzetközi és regionális fórumok biztosította lehetőségek kihasználásával. Az együttműködés az alábbiakra terjed majd ki:

- A pragmatikus együttműködést elősegítő környezet megteremtése, valamint a regionális és nemzetközi kérdésekről szóló politikai párbeszéd és együttműködés kialakítása, többek között az Európa Tanács és az EBESZ keretén belül;
- A békés konfliktusmegoldás és nemzetközi stabilitás és biztonság előmozdítása a hatékony multilaterális alapján;
- A Grúziának az EU KKBP-nyilatkozatokhoz való fokozottabb közelítése terén folytatott további együttműködés;
- Az uniós szankciókkal kapcsolatos együttműködés kiépítése;
- Az ENSZ Alapokmányába és az EBESZ Helsink-i Záróokmányába foglalt, a szuverenitás, a területi integritás, a határok sérthetlensége és a függetlenség elvei tiszteletben tartásának előmozdítása;
- A konfliktusmegelőzésre és a válságkezelésre vonatkozó gyakorlati együttműködés megerősítése azáltal, hogy elősegítik Grúzia részvételét az Unió által irányított civil és katonai válságkezelési műveletekben, valamint konzultációt és képzést biztosítanak a KBVP területén (a 2013. novemberben aláírt, részvételtől szóló keretmegállapodás, valamint a KBVP-hez kapcsolódó keleti partnerségi panel multilaterális kerete alapján);
- Grúzia részvételének elősegítése és megkönnyítése a KBVP-hez kapcsolódó képzési és konzultációs tevékenységekben (a rendszeres kétoldalú konzultációk és a KBVP-hez kapcsolódó multilaterális keleti partnerségi panel keretében).

A terrorizmus, a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozása és a fegyverek illegális exportja

- A terrorizmus elleni küzdelemre – így a terrorista cselekmények jogi meghatározására – vonatkozó együttműködés, valamint emberi jogi alapú nemzetközi konszenzus megerősítése azáltal, hogy elősegítik a nemzetközi terrorizmus elleni átfogó egyezményére vonatkozó megállapodást;
- A terrorista szervezetekkel, csoportokkal és azok tevékenységével, valamint támogató hálózataival kapcsolatos információk cseréje a nemzetközi joggal és a felek jogszabályaival összhangban;
- A Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) terroristák finanszírozására vonatkozó ajánlásaiba foglalt előírások végrehajtása;
- Együttműködés és közreműködés a tömegpusztító fegyverek, valamint e fegyverek hordozóeszközei elterjedése elleni küzdelemben, a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek és az azokhoz felhasznált anyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló nemzetközi szerződések és megállapodások alapján fennálló, valamint egyéb vonatkozó nemzetközi kötelezettségeik teljes mértékű teljesítése és nemzeti végrehajtása révén;
- Hatékony nemzeti exportellenőrzési rendszer felállítása, amely ellenőrzi a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportját és tranzitját, beleértve a kettős felhasználás technológiák esetében a tömegpusztító fegyverként való végfelhasználás ellenőrzését, valamint hatékony szankciók kilátásba helyezését az exportellenőrzés megsértése esetére;
- Együttműködés az importált, exportált vagy tranzitban lévő áruk biztonságát és védelmét biztosító kockázatalapú vámellenőrzések terén;
- A kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszeres tiltott kereskedelme elleni küzdelem a hatályos nemzetközi megállapodások, az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai, valamint az e területen alkalmazandó más nemzetközi okmányok szerinti kötelezettségvállalások alapján;
- Folyamatos együttműködés a hagyományos fegyverek exportjának ellenőrzése terén, a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzéséről szóló uniós közös álláspont alapján. Együttműködés kialakítása a tiltott fegyverkereskedelem elleni küzdelem és a felhalmozott fegyverkészletek megsemmisítése terén;
- A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés mindhárom pillérének kiegyensúlyozott módon történő végrehajtásában való további részvétel;
- Az ENSZ Közgyűlése által 2013. április 2-án elfogadott Fegyverkereskedelmi Szerződés aláírására és megerősítésére irányuló lépések megtétele.

Az emberek közötti konfliktusok rendezése

- További erőfeszítések a 2008. augusztus 12-én kötött hatpontos megállapodás, valamint annak későbbi végrehajtási intézkedései teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében;
- Az EU, az ENSZ és az EBESZ társelnökletével folytatott genfi nemzetközi tárgyalásokon a konstruktív részvétel fenntartása és a tárgyalások támogatásának biztosítása;
- A jelentős nemzetközi részvétel fontosságának hangsúlyozása, beleértve az európai uniós megfigyelő misszió (EUMM) mandátumának teljes mértékű végrehajtását;

- Az EU és Grúzia között a konfliktusrendezésre irányuló hatékony együttműködés fenntartása az elfogadott formákon belül, beleértve az annak érdekében folytatott konzultációkat, hogy megteremtsék az Abházia és a Chinvali régió/Dél-Oszétia grúz régióknak a mélyülő EU-Grúzia kapcsolatokba való megfelelő bevonásának módozatait;
- Az EU és Grúzia között a konfliktusrendezésre vonatkozó hatékony együttműködés és koordináció fokozása, többek között a rendszeres politikai párbeszéd révén;
- A békés konfliktusrendezésre irányuló erőfeszítések támogatása, többek között az Abházia és a Chinvali régió/Dél-Oszétia grúz régiók lakosságával folytatott kapcsolattartáson keresztül – Grúzia megbékélési és kötelezettségvállalási politikájára, valamint az EU el nem ismerési és kötelezettségvállalási politikájára tekintettel, amelyre vonatkozóan együttműködnek;
- Megfelelő lépések megtétele az adminisztratív határvonalon keresztül folytatott kereskedelem, utazás és befektetések ösztönzésére irányulóan, beleértve a jogszabályok, mint például a megszállt területekre vonatkozó törvény felülvizsgálatát;
- Erőfeszítések arra irányulóan, hogy a Grúzián belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és a menekültek biztonságban, méltósággal és önkéntesen visszatérhessenek szokásos lakóhelyükre a nemzetközi jog elveivel összhangban;
- A konfliktus tartós rendezésére irányuló lépések megtételével, amely nem érinti a konfliktussal kapcsolatos kérdések kezelésére vonatkozó meglévő formákat, a békés konfliktusrendezés a Felek közötti politikai párbeszéd menetrendje központi témáinak egyike lesz, csakúgy mint az egyéb nemzetközi szereplőkkel folytatott párbeszéd;
- Az EU-Grúzia vízumliberalizációs párbeszédéből, a politikai társulásból és gazdasági integrációs folyamatból, többek között a társulási megállapodásból származó előnyöknek és lehetőségeknek az adminisztratív határvonalon túli lakossággal való megosztási módok keresése;
- Intézkedések meghozatala a konfliktus által megosztott közösségek között az emberek közötti kapcsolattartás, a bizalomépítés és a megbékélésre irányuló erőfeszítések ösztönzése érdekében.

Nemzetközi Büntetőbíróság

- A Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának és a kapcsolódó eszközöknek a végrehajtása, megfelelő figyelmet fordítva e bíróság integritásának megőrzésére. A Nemzetközi Büntetőbíróság folytatott együttműködés, tekintettel a 2008. augusztusi háborúval kapcsolatos vizsgálatokra.

2.3 Együttműködés a jogérvényesülés, szabadság és biztonság területén

A felek a következő területeken működnek együtt:

A személyes adatok védelme

- A személyes adatok magas szintű védelmének biztosítása az európai normákkal összhangban és megfelelő jogalkotási és gyakorlati lépések megtétele a magánélethez való jog nagyobb tisztelete felé, beleértve a büntető igazságszolgáltatás területét; az adatvédelmi normák alkalmazásának biztosítása a magánszektorban is;

- Az adatvédelmi hatóság (Adatvédelmi biztos hivatala) kapacitásának további erősítése és az adatvédelmi normák alkalmazásának nyomon követése valamennyi szektorban, különös tekintettel a bűnüldözésre; a függetlenség és elegendő források biztosítása, lehetővé téve a hatóság számára, hogy betöltse a független adatvédelmi felügyeleti hatóság szerepét megfelelő hatáskörökkel és kötelezettségekkel;
- A magánélethez való jog védelmének javítása és a visszaélések kivizsgálása. Annak biztosítása, hogy a személyes adatok feldolgozása a jogszabályokkal összhangban történik, megfelel a szükségesség, arányosság és bizalmas adatkezelés elveinek és biztosított a megfelelő felügyelet;
- Folyamatos, célzott tájékoztató kampány az adatvédelemről és annak fontosságáról az emberi jogokon alapuló megközelítés szempontjából.

Migráció és menekültügy

- Grúzia 2013 és 2015 közötti időszakra vonatkozó migrációs stratégiájának és az azt kísérő cselekvési terv eredményes végrehajtása;
- A migráció és menekültügy jogi keretének megszilárdítása az uniós és nemzetközi normákkal összhangban, többek között az olyan jogszabályok révén, amelyek biztosítják a jogállás meghatározásával kapcsolatban a tisztességes eljáráshoz való hatékony hozzáférést, valamint a jogok védelmét;
- Az egyesített migrációs elemzési rendszer létrehozása;
- A migrációügyi állami bizottság további megerősítése; a kiszolgáltatott migránsok támogatott önkéntes visszatérésére vonatkozó programok kialakítása;
- Az EU és Grúzia közötti visszafogadási megállapodás további eredményes végrehajtása és az illegális migráció elleni küzdelem mechanizmusainak kidolgozása;
- A visszatérés és újrabeilleszkedés átfogó mechanizmusának kidolgozása és végrehajtása a grúz állampolgárok visszailleszkedése érdekében, valamint a visszatérő migránsokkal foglalkozó kormányzati szervek műveleti kapacitásának erősítése, beleértve a mobilitási központot;
- Egy ideiglenes elhelyezési központ létrehozása az illegális migránsok számára, valamint a központ műveleti kapacitásának biztosítása;
- Az Unióba irányuló mobilitásról és migrációról szóló folyamatos, célzott tájékoztató kampányok további szervezése, ideértve a migránsok jogairól és kötelezettségeiről szóló, az uniós munkaerőpiachoz való hozzáférés szabályaira vonatkozó tájékoztatást (többek között az uniós bevándorlási portál útján) és a vízummentes rendszer biztosította jogokkal való visszaéléshez kapcsolódó felelősségre vonatkozó tájékoztatást.

Határigazgatás

- Többéves integrált határigazgatási stratégia és az azt kísérő cselekvési terv kidolgozása a 2013-at követő időszakra;
- A nem biometrikus grúz útlevelek használatának fokozatos megszüntetése a vízumliberalizációs cselekvési tervvel összhangban;
- A határforgalom-ellenőrzés és a határőrizet magas szintjének fenntartása és hatékony együttműködés kialakítása;

- A zöld határ határigazgatási kapacitásainak továbbfejlesztésére irányuló erőfeszítések fokozása, a szükségletek átfogó értékelését követően;
- A határőrök, vámosságok és a határigazgatás és -őrizet terén dolgozó egyéb tisztviselőket célzó további képzési programok kidolgozása.

A szervezett bűnözés elleni küzdelem

- Az erőfeszítések fokozása az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló, 2013–2014-re vonatkozó cselekvési terv eredményes végrehajtása érdekében; az állami hatóságok képességének növelése, hogy proaktívan azonosíthassák és hatékonyan kivizsgálhassák az emberkereskedelem eseteit;
- További erőfeszítések a szervezett bűnözés megelőzése és az ellene való küzdelem területén; valamint
- a további erőfeszítések fokozása a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és az ellenük folytatott küzdelemre vonatkozó jogi és intézményi keret létrehozását illetően;
- A szervezett bűnözés elleni hatékony küzdelem érdekében az uniós tagállamok és a grúz bűnüldöző hatóságok közötti együttműködés továbbfejlesztése, többek között az EUROPOL-lal kötendő együttműködési megállapodás révén.

A tiltott kábítószerrel szembeni küzdelem

- A 2013–2014-re vonatkozó, kábítószerrel kapcsolatos nemzeti stratégia és cselekvési terv végrehajtása, tervbe véve annak 2015 utáni meghosszabbítását;
- A kábítószerrel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó kiegyensúlyozott és integrált megközelítés folyamatos biztosítása a kábítószerrel való visszaélés egészségügyi és társadalmi következményeinek kezelése érdekében, hatékonyabb prevenció biztosítása, valamint a tiltott kábítószerrel kínálata, kereskedelme és az azok iránti kereslet csökkentésére irányuló tevékenység;
- A tiltott kábítószerrel szembeni küzdelem intézményes struktúráinak megerősítése;
- Rendszeres párbeszéd folytatása a keleti partnerség kábítószerügyi párbeszéde keretében;
- Az együttműködés és információcsere továbbfejlesztése, többek között a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontjával (EMCDDA) folytatott együttműködés folytatása révén.

Jogi együttműködés

- A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés fokozása a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos többoldalú egyezményekhez való csatlakozás és ezek végrehajtása révén, valamint különösen a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet egyezményei az igazságügyi együttműködés, csakúgy mint a gyermekek védelme területén, különös tekintettel a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldi kézbesítéséről szóló, 1965. évi Hágai Egyezményre, a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön történő bizonyításfelvételtől szóló, 1970. évi Hágai Egyezményre, valamint a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről, végrehajtásról és együttműködésről szóló, 1996. évi Hágai Egyezményre;

- A büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés megerősítése a megfelelő egyezményekhez – különösen az Európa Tanács egyezményeihez – történő csatlakozás és azok végrehajtása révén;
- Szorosabb együttműködés kialakítása az Eurojusttal, többek között előirányozva egy operatív együttműködési megállapodás megkötését.

2.4 Kereskedelem és kereskedelemmel kapcsolatos ügyek

Árukereskedelem

A felek együttműködnek a tervezett társulási megállapodás áruk piacra jutásáról szóló rendelkezéseinek megfelelő végrehajtása előkészítésében, különösen közös konzultációk révén, a következők céljából:

- a grúz exportstruktúra diverzifikációjának növelése;
- további javítási lehetőségek a kereskedelmi statisztika területén;
- szoros együttműködés a kijátszásellenes mechanizmus hatékony alkalmazása céljából;
- annak biztosítása, hogy a kereskedelemben a felek között jelenleg alkalmazott importvámok emelésére nem kerül sor a megállapodás előkészületeinek időszakában és annak hatálybalépését követően (felfüggesztési záradék);
- Grúzia támogatása az olyan jogszabályok megszövegezésében és végrehajtásában, amelyeket a piacra jutás vagy egyéb kapcsolódó kérdések (pl. kereskedelmi jogorvoslatok) terén szándékozik kidolgozni.
- az információcsere biztosítása a piacra jutással kapcsolatos fejleményekről és a piacra jutással foglalkozó politikáról.

Műszaki előírások, szabványosítás és kapcsolódó infrastruktúra

A felek együttműködnek a jövőbeni társulási megállapodás előírásai szerinti uniós szabványosítással, technikai szabályozással, metrológiával, piacfelügyeleti rendszerekkel, hitelesítéssel és megfelelőségértékelési eljárásokkal való összhang megvalósításának előkészületei során. Ez az együttműködés magában foglalja a következőket:

- jogszabályok kidolgozása, amelyeknek a társulási megállapodás hatálybalépése előtti végrehajtására Grúzia kötelezettséget vállalt a kereskedelem technikai akadályairól (TBT) szóló megállapodással összhangban;
- a szabványok, műszaki előírások, metrológia, piacfelügyelet, akkreditáció és megfelelőségértékelési eljárások kezelésével kapcsolatos infrastruktúra kialakítása;
- az érdekelt, beleértve a gazdasági szereplőket, felkészítésének és alkalmazkodásának megkönnyítése a harmonizált jogszabályok végrehajtására vonatkozóan;
- a piacfelügyeleti stratégia végrehajtása;
- a piacfelügyelet területén, az érintett grúz állami intézmények és piacfelügyeleti szervek igazgatási kapacitásainak megerősítése;
- a felelős kormányzati szervek és ügynökségek személyzetének továbbképzése az adminisztrációra vonatkozóan;

- információcsere a kereskedelem technikai akadályairól és a piacfelügyeleti stratégiák valamennyi releváns szempontjáról, adott esetben az időtartamot is beleértve;
- Grúzia felkészítése, hogy teljesítse az ipari termékek megfelelőségértékeléséről és elfogadásáról szóló megállapodás (ACAA) megkötéséhez szükséges feltételeket, amely egy vagy több ágazatot fed le, a társulási megállapodásban előírányzottak szerint, valamint a kapcsolódó átfogó intézményi reformtervvel összhangban, beleértve a jogalkotási reformokat is;
- információcsere a saját piacon a kereskedelem technikai akadályainak területén bekövetkezett egyéb releváns fejleményekről, amelyek a nemzetközi szabványok elfogadásával vagy a nemzetközi szabványoktól eltérő szabványoknak megfelelő termékek elfogadásával kapcsolatosak.

Egészségügyi és növény-egészségügyi (SPS) intézkedések

A felek együttműködnek annak előkészítése érdekében, hogy Grúzia szorosabban összehangolja az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó egészségügyi és növény-egészségügyi szabványait, növény-egészségügyi, állat-egészségügyi és állatjóléti jogszabályait és gyakorlatát a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteibe foglaltaknak megfelelő uniós szabályozással. Ez az együttműködés magában foglalja a következőket:

- a jelenlegi grúz élelmiszer-biztonsági stratégia és harmonizációs program végrehajtásának lezárása, különös tekintettel az élelmiszer-biztonsági szabályzat végrehajtására és a horizontális végrehajtási jogszabályok fokozatos elfogadására;
- a Grúziára vonatkozó ágazati prioritások meghatározása és a jelenlegi grúz élelmiszer-biztonsági stratégia felülvizsgálata annak érdekében, hogy a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben meghatározott valamennyi területet lefedjék; Ez magában foglalja az ágazati jogszabályokat, Grúzia gazdasági prioritásaival összhangban;
- Az állat- és növény-egészségügyi, valamint élelmiszer-biztonsági ellenőrzések illetékes hatóságok általi elvégzésének biztosítása az állat-egészségügyi határállomásokon;
- további műszaki tanácsadás és támogatás Grúziának a jogszabályok kidolgozásában és végrehajtásában, beleértve az érintett személyzet képzését, az illetékes hatóságok kapacitásépítésének biztosítása, valamint a laboratóriumi kapacitás javításának támogatása az uniós követelményekkel összhangban;
- élelmiszerekre és takarmányokra, állat- és növényegészségre és -biztonságra vonatkozó korai figyelmeztető rendszer létrehozásának előkészítése;
- tájékoztató kampányok szervezése az érintett hivatalok, vállalkozások és nem kormányzati szervezetek számára az uniós piacra jutási követelményekről, valamint a civil társadalom számára az élelmiszer- és takarmánybiztonság fogyasztói vonatkozásairól;
- a grúz üzleti élet felkészítésének és alkalmazkodásának megkönnyítése a harmonizált jogszabályok végrehajtására vonatkozóan;

Vámügyi együttműködés és a kereskedelem könnyítése

A felek együttműködnek abból a célból, hogy felkészítsék Grúziát jogszabályainak szorosabb összehangolására a társulási megállapodás tervezetének mellékletében felsorolt uniós vívmányokkal és nemzetközi normákkal, különösen a következők révén:

- Grúzia engedélyezett gazdálkodói rendszerének összehangolása a hasonló uniós rendszerrel, szem előtt tartva a kölcsönös elismerés lehetőségét;
- a grúz vámhatóságok további korszerűsítése;
- a vámeljáráások további egyszerűsítése és korszerűsítése;
- Grúzia támogatása az Egységes Árutovábbítási Eljárásról szóló Egyezményhez való csatlakozása terén, valamint az erre vonatkozó ütemterv kidolgozásában;
- a kockázatalapú vámellenőrzésre vonatkozó együttműködés és azon releváns információk megosztása, amelyek hozzájárulnak a kockázatkezelés javításához és az ellátási láncok biztonságához, a törvényes kereskedelem megkönnyítéséhez, valamint az importált, exportált és tranzitban lévő áruk biztonságához és védelméhez;
- a csalással szembeni küzdelemmel kapcsolatos párbeszéd fokozása az illegális kereskedelem megelőzése érdekében, többek között a jövedéki termékek esetében, különösen a vámügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv keretében zajló megerősített együttműködés révén;
- Grúzia jogszabályainak szellemi tulajdonjog vámhatósági érvényesítéséről szóló jogszabályának az uniós vívmányokkal történő összehangolása, a jövőbeni társulási megállapodásban meghatározott előírásoknak megfelelően.

Származási szabályok

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy előkészítsék a jövőbeni társulási megállapodás megfelelő jegyzőkönyvei alapján alkalmazandó származási szabályok végrehajtását, különösen a következők révén:

- A vonatkozó döntést meghozatalát követően Grúzia támogatása a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményhez való csatlakozása terén;
- az EUR.1 szállítási bizonyítványok kiadásával és ellenőrzésével kapcsolatosan a grúz vámhatóságoknak történő hatáskör-átruházás befejezése;
- képzések biztosítása a grúz vámhatóságoknak a preferenciális származás tanúsítása és ellenőrzése terén.

Letelepedés, szolgáltatáskereskedelem és elektronikus kereskedelem

A felek a jövőbeni társulási megállapodásban meghatározott előírásoknak megfelelően folytatják a letelepedésről, a szolgáltatáskereskedelemről és az elektronikus kereskedelemről szóló párbeszédet. Ezenfelül a felek a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben előirányozottaknak megfelelően előkészítik a szolgáltatások terén tett vállalások végrehajtását. Ez az együttműködés az alábbiakra terjed majd ki:

- megfelelő képzés és adminisztratív kapacitás biztosítása a jogszabályok tervezett közelítésének kezelése érdekében;
- azoknak a területeknek a megvitatása, ahol ilyen képzést, kapacitásépítést és szakismeretet kell biztosítani, beleértve az angol nyelvű fordítási kapacitást és a vonatkozó technikai segítségnyújtást;
- a jogközelítésre kiválasztott területeken tervezett és folyamatban lévő jogalkotási munkára vonatkozó rendszeres információcsere biztosítása, és e célra irányuló párbeszéd folytatása.

Folyó fizetések és tőkemozgás

A felek folytatják a tőkemozgásokra és fizetésekre vonatkozó párbeszédet, különös tekintettel az összes jelenlegi kötelezettségvállalás teljesítésének ellenőrzésére, valamint a jövőbeni társulási megállapodás végrehajtásának előkészítésére.

Közbeszerzés

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy Grúzia megtegye az előkészületeket a jövőbeni társulási megállapodás közbeszerzési fejezetének, valamint a kapcsolódó reformoknak a végrehajtására. A felkészülés a következőket foglalja magában:

- átfogó ütemterv készítésének megkezdése a társulási megállapodás értelmében, amely pontos és időszerű tájékoztatást nyújt a Grúzia jogszabályaival kapcsolatos fejleményekről, különösen a közbeszerzési politikát és jogérvényesítést érintő, tervezett jogalkotási munkáról.

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok

A felek együttműködnek annak előkészítése érdekében, hogy Grúzia jogszabályait jobban összehangolják a szellemi tulajdonjogok védelméről szóló uniós vívmányokkal és nemzetközi normákkal, a jövőbeni társulási megállapodásban meghatározottaknak megfelelően. A felkészülés a következőket foglalja magában:

- annak biztosítása, hogy mindkét fél jogtulajdonosainak szellemi tulajdonjogai megfelelő és hatékony szintű védelemben részesüljenek, valamint megfelelő intézkedések álljanak rendelkezésre e jogok érvényesítéséhez;
- a felelős kormányzati szervek és végrehajtó hivatalok – így Grúzia vámügyi szerve – jogérvényesítési kapacitásának erősítése, valamint az adminisztratív kapacitás helyzetére vonatkozó rendszeres jelentéstétel;
- az igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosítása a jogtulajdonosok igazságszolgáltatáshoz való jogának, valamint a büntetések rendelkezésre állásának és hatékony végrehajtásának garantálása érdekében;
- a releváns intézményi struktúra, valamint az iparjogvédelemmel foglalkozó irodák, szerzői jogvédő és jogkezelő társaságok megerősítése; a harmadik országok hatóságaival és iparági szövetségeivel történő együttműködés erősítése;
- a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos figyelemfelhívás fokozására irányuló intézkedések meghozatala, valamint a jogtulajdonosokkal való hatékony párbeszéd biztosítása;
- a hamisítás és a kalózkodás elleni hatékony intézkedések meghozatala, valamint a szellemi tulajdonjogra vonatkozó végrehajtási jogszabályok és a szellemi tulajdonjogok megsértésével kapcsolatos szankciók hatékony végrehajtásának biztosítása, valamint a jogérvényesítési tevékenységgel kapcsolatos statisztikai adatok rendszeres előállításának és releváns információk megosztása a felek között.

Verseny

A felek együttműködnek a jövőbeni társulási megállapodás versenyjogi fejezete és a kapcsolódó reformok végrehajtásának előkészítése terén. Ez az együttműködés az alábbiakra terjed majd ki:

- annak biztosítása, hogy Grúzia intézményi kerete és vonatkozó igazgatási kapacitása garantálja a vonatkozó jogszabályok eredményes végrehajtását;

- az e területre vonatkozó jogérvényesítési jogszabályokkal és a versenyjoggal összefüggő egyéb jogalkotási fejleményekkel kapcsolatos párbeszéd erősítése.

Átláthatóság

A felek kitüntetett figyelmet fordítanak az alábbiakra irányuló tevékenységre:

- a kereskedelemmel kapcsolatos politikai döntéshozatal átláthatóságára vonatkozó vállalatok végrehajtására történő felkészülés, valamint az ennek érdekében létrehozandó, szükséges mechanizmusok mérlegelése;
- az átlátható politikai döntéshozatalra vonatkozó bevált gyakorlatok és tapasztalatok megvitatása;
- információcsere és megfelelő képzés biztosítása, ideértve a kommunikációs mechanizmusokra és érdekelt felekkel folytatott konzultációkra vonatkozókat;
- szemináriumok és a nagyközönségnek szóló egyéb események megtartása azzal a céllal, hogy elmagyarázzák a jövőbeni társulási megállapodás és a jogközelítési folyamat végrehajtását.

Kereskedelem és fenntartható fejlődés

A felek párbeszédet folytatnak a jövőbeni társulási megállapodás kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetében szereplő kérdésekről, különösen a következőkre vonatkozóan:

- a Munka Törvénykönyvének, illetve a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kötelezettségvállalások végrehajtására vonatkozó információcsere;
- az érdekeltek bevonásával kapcsolatban és a civil társadalommal zajló párbeszéd tekintetében e fejezet keretében vállalt kötelezettségek jövőbeni végrehajtásának megvitatása;
- a bevált gyakorlatok és a releváns tapasztalatok cseréje.
- A felek szem előtt tartják, hogy a 2.1. szakaszban szereplő szakszervezeti jogokkal és alapvető munkaügyi normákkal összefüggő prioritások, valamint a 2.6. szakaszban meghatározott első prioritás igen lényegesek a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezet végrehajtásához, tehát a fentieket a társulási megállapodás említett részével összefüggésben kell kezelni.

2.5 Gazdasági együttműködés

A felek együttműködnek, hogy támogatást nyújtsanak Grúziának a teljes mértékben működőképes piacgazdaság kiépítéséhez, és ahhoz, hogy fokozatosan összhangba hozza politikáit az uniós szakpolitikákkal, a makrogazdasági stabilitás, a rendezett államháztartás, az erős pénzügyi rendszer és a fenntartható fizetési mérleg irányadó elveinek megfelelően, különösen a következőkre kiterjedően:

- Grúzia makrogazdasági előrejelzési kapacitásának fejlesztése, ideértve a fejlesztési forgatókönyvek kialakításához és a gazdasági folyamatok ellenőrzéséhez alkalmazott módszerek javítását, valamint a hatástényezőkre vonatkozóan elvégzett elemzések minőségének javítását a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos információk cseréje révén;
- a Grúz Nemzeti Bank függetlenségének erősítése, többek között a központi bankról szóló jogszabály uniós szakértők – így az Európai Központi Bank (EKB)

szakértőinek – bevonásával az Unió bevált gyakorlatával összhangban történő felülvizsgálata révén;

- a pénznemek közötti átváltási árfolyamokra, a pénzügyi és bankszektor szabályozási és felügyeleti politikáival kapcsolatos – többek között az EKB-tól származó – uniós tapasztalat megosztása, valamint annak elősegítése, hogy kiépítsék és erősítsék a Grúzia e területekre vonatkozó kapacitásait;
- az államháztartás fenntarthatóságának és irányításának biztosítása, fiskális és kiadási reformok végrehajtása révén;
- nyitott, versenyző és átlátható privatizációs szabályok és eljárások biztosítása, valamint azok végrehajtása a bevált uniós gyakorlatoknak megfelelően.

Államháztartás belső pénzügyi kontrollja és külső ellenőrzése

A felek a belső pénzügyi kontrollok és a külső ellenőrzés kidolgozásának biztosítása érdekében a következők révén működnek együtt:

- a decentralizált vezetői felelősségen alapuló belső kontrollrendszerek további javításának biztosítása, ideértve az állami hatóságok szervezetileg független belső ellenőrzéseit, azáltal, hogy biztosítják az összhangot az általánosan elfogadott nemzetközi standardokkal és módszerekkel, valamint az EU bevált gyakorlatával;
- a Számvevőszék külső ellenőrzési feladatának továbbfejlesztése az általánosan elfogadott nemzetközi standardoknak (INTOSAI) megfelelően;
- a megfelelő uniós intézményekkel és szervekkel – egyebek mellett a Csalás Elleni Hivatallal – való hatékony együttműködés és az azok számára történő segítségnyújtás – a vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak megfelelően biztosítandó helyszíni ellenőrzések és az uniós alapok irányítási és kontrollrendszereivel kapcsolatos vizsgálatok esetében.

Adózás

A felek erősítik az együttműködést Grúzia adórendszerének és -igazgatásának az uniós és nemzetközi normák alapján történő javítása és fejlesztése céljából. Ez felöleli annak előkészítését, hogy Grúzia jogszabályait fokozatosan összhangba hozzák a jövőbeni társulási megállapodás mellékletében említett uniós vívmányokkal és nemzetközi okmányokkal, és különösen az alábbi tevékenységekre terjed ki:

- az adójogszabályok javítása és egyszerűsítése;
- a nemzetközi adóügyi együttműködés javítása a jó adóügyi kormányzás erősítése céljából, vagyis az átláthatóság, az információcsere és a tisztességes adóverseny elveinek érvényesítése révén;
- az adóigazgatás kapacitásának javítása, különösen azáltal, hogy előrehaladnak az adóellenőrzés és auditok összpontosítottabb, kockázatalapú rendszere irányába;
- intézkedések meghozatala a jövedéki termékekkel kapcsolatos csalás és csempészet elleni küzdelemre irányuló politikák összehangolása céljából;
- az uniós tagállamok adóigazgatásaival való együttműködés kialakítása, az adózás terén jelentkező új tapasztalatok és tendenciák kicserélése révén.

Statisztikák

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy szorosabban összehangolják Grúzia jogszabályait a statisztika terén meglévő uniós vívmányokkal, különösen az alábbiak terén:

- népszámlálás lefolytatása, beleértve a mezőgazdasági alkotóelemet;
- a statisztikai törvény felülvizsgálata a Geostat szerepének megerősítése, az irányítási struktúra és a jelentéstételi mechanizmus tekintetében a bevált nemzetközi és uniós gyakorlatokkal összhangban;
- a gazdasági tevékenységek nemzeti nomenklatúrájának kialakítása 2014 végéig az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerével (NACE rev 2) összhangban.
- a statisztikai adatok terjesztésének javítása.

2.6 Egyéb együttműködési politikák

Szállítás

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy előkészítsék a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben említett uniós vívmányok végrehajtását, és támogatást nyújtsanak Grúziának az alábbiak terén:

- a légi közlekedésre vonatkozó uniós vívmányok végrehajtására irányuló erőfeszítések fokozása annak érdekében, hogy teljes mértékben kihasználják az EU és Grúzia közötti közös légiközlekedési megállapodás előnyeit;
- a légi közlekedés biztonságának javítása érdekében folytatott tevékenységek;
- erőfeszítések a digitális menetíró készülékek teljes körű alkalmazása érdekében;
- az infrastruktúra fejlesztése, különösen a keleti partnerség közlekedési hálózatának fejlesztésére irányuló kiemelt projektek végrehajtása révén.

Energiaügyi együttműködés

A felek a következő területeken működnek együtt:

- Grúziának az Energiaközösséghez szerződő félként való hivatalos csatlakozására irányuló tárgyalások lezárása, a társulási megállapodással összhangban,
- intézkedések meghozatala Grúzia energiapiacának az uniós piacba történő integrációja érdekében, valamint Grúzia energiabiztonsága és szabályozási konvergenciájának megerősítése a Grúziára alkalmazandó releváns uniós jogszabályok végrehajtása révén, a társulási megállapodás és az Energiaközösség kötelezettségvállalásaival összhangban, valamint az Energiaközösségről szóló szerződés keretében Grúzia által elfogadott határidőnek megfelelően;
- Grúzia energiaellátó infrastruktúrahálózatának és az energiahálózatok összeköttetéseinek megerősítése, különösen:
 - a villamos energia tekintetében, folytatva a „Fekete-tengeri regionális átviteli rendszer” projektet, többek között a Grúzia (Akhaltsikhe) és Törökország (Borchkha) közötti 400kV-os összeköttetés üzemeltetésének megkezdésével, megerősítve az összeköttetést Azerbajdzsánnal és Örményországgal, valamint megerősítve Grúzia átviteli hálózatait;
 - a földgáz tekintetében, megkönnyítve a dél-kaukázusi földgázvezeték kiterjesztését Grúzia területére;

- az energiahatékonyság javításával és a megújuló energiaforrások felhasználásának fejlesztésével Grúziában, a társulási megállapodással összhangban.

Környezetvédelem és éghajlatváltozás

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy – különösen az alábbi intézkedések révén – előkészítsék az uniós vívmányok és a nemzetközi normák végrehajtását elsősorban a következők révén:

- Grúzia 2012–2016 közötti időszakra szóló nemzeti környezeti cselekvési tervének teljes mértékű végrehajtása;
- nemzeti jogszabályok előkészítése azok elfogadására és végrehajtására, valamint az illetékes hatóságok kijelölése a környezeti hatásvizsgálat, a stratégiai környezeti vizsgálat, a hulladék kérdésével foglalkozó uniós szakpolitikák (beleértve: a hulladékgazdálkodást, a hulladéklerakókat, az ásványianyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezelését, a hulladékkezelő létesítmények azonosítását és besorolását; valamint a települési szennyvíz kezelését), a vízpolitikát és a természeti erőforrásokkal való gazdálkodást (beleértve az emberi fogyasztásra szánt víz minőségét), a biodiverzitást (beleértve a vadon élő madarak védelmét, a természetes élőhelyek és a vadon élő növények és állatok védelmét), a környezeti adatgyűjtés koherens módszerének kialakítását a különböző minisztériumokban a közös környezeti információs rendszer (SEIS) keretében, valamint a környezeti tárgyú információkhoz való hozzáférés;
- a 2014–2020 közötti időszakra szóló, biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti stratégia és cselekvési terv Grúzia általi elfogadása és végrehajtása;
- az aarhusi és a rotterdami egyezmények teljes mértékű végrehajtása és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások – különösen az espoo-i egyezmény és a Göteborgi Jegyzőkönyv ratifikálására és végrehajtására vonatkozó ütemterv kidolgozása,
- az éghajlatváltozási párbeszéd megerősítése egy új, átfogó éghajlatváltozási megállapodás kidolgozása és aláírása céljából;
- stratégiai terv meghatározása és intézkedések kidolgozása az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz történő alkalmazkodás céljából;
- a jogszabályok szorosabb összehangolása a vonatkozó uniós jogszabályokkal és nemzetközi okmányokkal a társulási megállapodásnak megfelelően.

Polgári védelem

A felek a következő területeken működnek együtt:

- hatékony, napi 24 órás, megszakítási nélküli kommunikáció biztosítása, beleértve az EU-t, a Grúziát, és az olyan harmadik országokat érintő nagyobb veszélyhelyzetekre vonatkozó korai figyelmeztetések és információk cseréjét, ahol a felek egyike katasztrófareagálásban vesz részt;
- megfelelő esetben és a kellő erőforrások rendelkezésre állása esetén a kölcsönös segítségnyújtás elősegítése nagyobb veszélyhelyzetek esetén;
- a befogadó nemzeti támogatásra vonatkozó uniós iránymutatások elfogadásának és végrehajtásának előmozdítása;

- a katasztrófakockázatokra és a gazdasági veszteségekre vonatkozó tudásalap javítása az adatok hozzáférhetősége és összeegyeztethetősége terén folytatott együttműködés erősítése révén;
- előrehaladás az országos katasztrófakockázat-értékelés és -feltérképezés fejlesztése terén, valamint az elektronikus regionális kockázati atlasz kidolgozásának támogatása és az atlasz hatékony nemzeti szintű felhasználásának biztosítása;
- az Európai Árvízi Riasztórendszer (EFAS) kiterjesztése Grúziára az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjával együttműködésben;
- az ipari vagy „natech-” (természeti és technológiai) katasztrófák megelőzésének javítása;
- a katasztrófamegelőzés, -készültség és -reagálás politikai vonatkozásaival kapcsolatos párbeszéd megkezdése, a bevált gyakorlatok cseréje, közös képzések, gyakorlatok, tanulmányi látogatások és műhelytalálkozók szervezése, valamint a valódi vészhelyzeti műveletek és a gyakorlatok során szerzett tanulságok összefoglalása révén;

Ipar- és vállalkozáspolitikai

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy javítsák az üzleti és szabályozási környezetet, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k), köztük a mikrovállalkozások esetében, különösen az alábbiakra vonatkozóan:

- Grúzia részvétele az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag (SBA) szerinti értékelésben, beleértve ajánlásainak végrehajtását, valamint Grúzia részvétele a kkv-k versenyképességének erősítésével kapcsolatos projekteknél;
- az innovációs politika további fejlesztése, beleértve a kezdő vállalkozások forráshoz jutását és a kutatási eredmények kereskedelmi hasznosításáról szóló információcserét;
- a bányászati és nyersanyag-kereskedelmi ágazatokkal való párbeszéd megteremtése;
- együttműködés megteremtése a bányászat biztonsága és fenntartható fejlesztése terén;
- a grúz ipari ágazatok felkészítése és hozzáigazítása a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről szóló szabályokhoz, az ipari termelés fokozása és korszerűsítése érdekében.

Turizmus

A felek a következő területeken működnek együtt:

- a rendszeres párbeszédük jobb kihasználása az együttműködés elmélyítése érdekében és a megteendő lépések megvitatása;
- a versenyképes és fenntartható turisztikai ágazat fejlesztésének erősítése;
- a turistaforgalom, a termékek és piacok, az infrastruktúra, a humán erőforrások, az intézményi struktúrák és a hatékony szakpolitikák fejlesztése;
- a bevált gyakorlatok cseréje és az ismeretek általános megosztása, a képzés és oktatás folytatása a turizmus területén.

Társasági jog, számvitel és pénzügyi ellenőrzés, vállalatirányítás

A felek együttműködnek a következők érdekében: Grúzia felkészítése az uniós vívmányok és a társulási megállapodás tervezetének mellékletében említett nemzetközi okmányok harmonizációjának végrehajtására, valamint különösen Grúzia erőfeszítései a rendszeres párbeszédük jobb kihasználására az együttműködés elmélyítése érdekében és a megteendő lépések megvitatására;

- az érintett állami intézmények adminisztratív kapacitásának fejlesztése;
- vállalkozások létrehozása és felszámolása céljából jogi személyek (köztük a vállalatok) és természetes személyek (így a vállalkozók) nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok és eljárások egyszerűsítésének biztosítása;
- a vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standardok bevezetése nemzeti szinten és azok valamennyi tőzsdén jegyzett vállalkozás általi alkalmazásának elősegítése;
- a hatályos grúz jogszabályok állapotára és alakulására, valamint az uniós vívmányoknak való megfelelésére vonatkozó időszzerű, releváns és pontos információk cseréje (a felek által elfogadott formátumban a társulási megállapodás első éveiben, továbbá a társulási megállapodás értelmében elfogadott ütemtervnek megfelelően), valamint az uniós vívmányok közelítéséhez szükséges intézmény- és kapacitásfejlesztésre vonatkozó információk előzetes cseréje;
- azoknak a területeknek a meghatározása, ahol képzést és kapacitásépítést kell biztosítani.

Pénzügyi szolgáltatások

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy felkészítsék Grúziát a jövőbeni társulási megállapodás mellékletében felsorolt uniós vívmányok, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás megfelelő cikkében felsorolt nemzetközi standardok harmonizációjára. Ez az együttműködés az alábbiakra terjed majd ki:

- a felügyeleti hatóságok adminisztratív kapacitásának javítása az uniós vívmányoknak megfelelően;
- az uniós pénzügyi felügyelettel való kapcsolattartás és információcsere kialakítása a társulási megállapodással összhangban;
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésére és az azokkal szembeni küzdelemre vonatkozó nemzeti jogszabályok fejlesztése, különösen az e területekre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása révén; az együttműködés erősítése a Pénzügyi Akció Munkacsoporttal (FATF), az Európa Tanáccsal, a MONEYVAL-lal és az uniós tagállamok egyéb érintett hatóságaival; továbbá Grúzia pénzügyi hírszerzési hatóságai és az uniós tagállamok közötti egyetértési megállapodás aláírása;
- Grúzia hatályos jogszabályainak állapotára, alakulására és az uniós vívmányoknak való megfelelésére vonatkozó időszzerű, releváns és pontos információk biztosítása (a felek által elfogadott formátumban a társulási megállapodás első éveiben, továbbá a társulási megállapodás értelmében elfogadott ütemtervnek megfelelően), valamint az uniós vívmányok közelítéséhez szükséges intézmény- és kapacitásfejlesztésre vonatkozó információk előzetes cseréje;
- azoknak a területeknek a meghatározása, ahol képzést és kapacitásépítést kell biztosítani.

Együttműködés az információs társadalom területén

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy előkészítsék a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben említett uniós vívmányok végrehajtását, és támogatják Grúziát különösen az alábbiak céljából:

- az elektronikus hírközlés területére vonatkozó jogszabályok szorosabb összehangolása az uniós vívmányokkal;
- a nemzeti szabályozók függetlenségének és adminisztratív kapacitásának erősítésére irányuló tevékenységek végzése a kommunikáció területén annak biztosítására, hogy képes legyen megfelelő szabályozó intézkedések meghozatalára, továbbá saját határozatainak és valamennyi alkalmazandó rendeletnek az érvényesítésére, valamint a tisztességes verseny garantálására a piacokon;
- az ágazat megerősítése az Európa 2020 stratégia „európai digitális menetrend” elnevezésű kezdeményezésének végrehajtása vonatkozó információk és tapasztalatok cseréje révén.

Mezőgazdaság és vidékfejlesztés

A felek együttműködnek a következőkben:

- a mezőgazdasági termékekre vonatkozó forgalmazási előírások fokozatos elfogadásának megkönnyítése a szigorúbb élelmiszer-biztonsági és minőségrendszerek végrehajtásának támogatása érdekében;
- a mezőgazdasági termelés versenyképességének javítása a méretgazdaságosság piacorientált mezőgazdasági szövetkezetek útján történő ösztönzésével, a termelés és az export növelése érdekében tanácsadói és bővítési rendszerek kiépítésével, valamint a gazdaságilag életképes mezőgazdasági hitelek és pénzügyi források elérhetőségének megkönnyítésével,
- a mezőgazdasági fejlesztésért felelős intézmények korszerűsítése, beleértve a folyamatban részt vevő valamennyi érintett ágazati érdekelt révén;
- a hatékony mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikával való fokozatos konvergencia, igazolt uniós modellek alapján;

Halászati és tengerpolitika

A felek együttműködnek a következőkben:

- a Fekete-tenger fenntartható halászatának kialakítására irányuló tevékenység és együttműködés fokozása két és többoldalú keretek között egyaránt, a halászati gazdálkodás ökoszisztéma-alapú megközelítése alapján;
- a tudományos és műszaki együttműködés erősítése a halászat ellenőrzésére, valamint a tengeri erőforrások állományai és a tengeri környezet állapotának értékelésére vonatkozó kapacitás biztosítása céljából;
- az integrált tengerügyi megközelítés előmozdítása, kiváltképpen a különböző tengeri ágazatok és/vagy ágazati politikák számára kölcsönösen kedvező ágazatközi kezdeményezések kidolgozásához való hozzájárulással, a(z integrált) tengerügyekkel foglalkozó intézményközi munkacsoport létrehozása az érintett minisztériumok és szolgálatok között; a jövőbeni fekete-tengeri együttműködés közös érdekeltégű területeinek azonosítása az EU integrált tengerpolitikájának keretében.

Együttműködés a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció területén

A felek együttműködnek a következőkben:

- Grúziának az Európai Kutatási Térségbe (ERA) történő integrációja;
- Grúzia Horizont 2020 programban való részvételének fokozása;
- az emberi, anyagi és intézményi erőforrások megerősítése a kutatási és innovációs kapacitások javítása érdekében;
- Grúzia Marie Skłodowska-Curie-cselekvésekben való részvételének megerősítése.

Fogyasztóvédelmi politika

A jövőbeni társulási megállapodás idevágó mellékletében említett uniós vívmányok és nemzetközi okmányok végrehajtásának előkészítése érdekében a felek együttműködnek az alábbiak céljából:

- a fogyasztóvédelem erősítése Grúziában, különösen annak révén, hogy képzést nyújtanak a kormányzati tisztviselők és egyéb fogyasztóvédelmi érdekképviselők számára az uniós jogszabályokhoz való közelítésről és az azt követő végrehajtásukról.

Foglalkoztatás, szociálpolitika és esélyegyenlőség

A felek a következő területeken működnek együtt:

- az uniós vívmányok végrehajtásának előkészítése a munkahelyi egészségvédelem és biztonság, a munkajog és a munkafeltételek terén, a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben említetteknek megfelelően, továbbá különösen:
 - hatékony munkafelügyeleti rendszer létrehozása az ILO szabványaival összhangban, az adminisztratív és végrehajtási kapacitás biztosítása érdekében a munkahelyi egészségvédelem és biztonság és a munkajog terén, valamint a megfelelő igazságügyi szervek megerősítése;
 - a szociális partnerek kapacitásépítése (pl. az egészségvédelemre és biztonságra, valamint a munkajogra vonatkozó uniós jogszabályokkal és normákkal kapcsolatos képzés);
- a foglalkoztatásra vonatkozó stratégiai megközelítés kidolgozása az alábbiak céljából: a tisztességes munkafeltételeket biztosító, megfelelőbb munkahelyek számának növelése, a készségek és a munkalehetőségek munkaerő-piaci megfeleltetésének javítása, valamint az aktív munkaerő-piaci intézkedések és a hatékony foglalkoztatási szolgálatok előmozdítása;
- a foglalkoztatási és szociálpolitika kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős közigazgatási szervek, különösen a foglalkoztatási és a szociális szolgálatok kapacitásának erősítése, a szociális védelem szintjének emelése, többek között az egyetemes egészségügyi ellátás, beleértve a biztosítási programokat, valamint a szociális védelmi rendszerek hatékonyságának és pénzügyi fenntarthatóságának biztosítása;
- a szociális párbeszéd előmozdítása, többek között a szociális partnerek kapacitásépítése útján.

Közegészségügy

A felek együttműködést kezdeményeznek a következők érdekében:

- Grúzia támogatása a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben említett uniós egészségügyi vívmányok végrehajtásának előkészítése során, különösen a dohányzás visszaszorítása, az emberi eredetű anyagok (vér, szövetek, szervek és sejtek)

minősége és biztonsága, valamint a fertőző betegségek terén meglévő jogszabályokra vonatkozóan;

- a dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezmény és a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok végrehajtására vonatkozó bevált gyakorlatok cseréje;
- a fertőző betegségekkel – különösen a HIV/AIDS-szel, a tuberkulózissal, a szexuális úton terjedő fertőzésekkel és a hepatitisz C-vel és B-vel – kapcsolatos felkészültség, képzés és járványügyi felügyelet erősítése.

Együttműködés a kultúra területén

A felek együttműködnek az alábbiak érdekében:

- a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi UNESCO-egyezmény végrehajtásának előmozdítása;
- Grúzia inkluzív kulturális politikájának kidolgozására, valamint a kulturális és természeti örökség megőrzésére és előmozdítására vonatkozó együttműködés a társadalmi-gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében;
- a Grúziából származó kulturális szereplők kulturális együttműködési programokban – így a Kreatív Európa programban – való részvételének előmozdítása.

Együttműködés az audiovizuális ágazat és a média terén

A felek együttműködnek annak érdekében, hogy előkészítsék a jövőbeni társulási megállapodás mellékleteiben említett uniós vívmányok végrehajtását és támogassák Grúziát az alábbi területeken:

- további erőfeszítések a média függetlenségének és professzionalizmusának megerősítésére a vonatkozó európai normáknak megfelelően és az audiovizuális jogszabályok uniós vívmányokhoz való közelítése a társulási megállapodásban előirányozottakkal összhangban, többek között az audiovizuális politikával, a vonatkozó nemzetközi normákkal – így a rasszizmussal és az idegengyűlölettel szembeni együttműködéssel – kapcsolatos véleménycsere révén;
- a média szabadságára, pluralizmusára, a jó hírnév megsértése büntethetőségének megszüntetésére, az újságírók forrásainak védelmére és a médián belüli kulturális sokszínűséggel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje a rendszeres párbeszéd révén;
- a médiaszabályozási hatóságok/szervek kapacitásának és függetlenségének megerősítése.

Regionális fejlesztés és regionális szintű együttműködés

A felek együttműködnek a regionális fejlesztési szakpolitikák keretében Grúzia következő erőfeszítéseinek tekintetében:

- a 2015–2017-re vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégiai program kidolgozása egy hatékony többszintű szakpolitika végrehajtása érdekében, többek között intézményközi koordináció révén;
- cselekvési tervek kidolgozása a 2013 szeptemberében elfogadott régióspecifikus fejlesztési stratégiák hatékony végrehajtására irányulóan;
- a központi és helyi közigazgatási szervek képzése a regionális fejlesztési politikák terén, a régiókban a programok további végrehajtása és ellenőrzése érdekében;

- a helyi érdekelt felek bevonásának fokozása és a regionális fejlesztésben részt vevő valamennyi fél közötti partnerség megszilárdítása;
- a regionális és interregionális gazdasági és üzleti hálózatok megerősítésének elősegítése Grúziában.